

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Reverendi Dom. D.|| Leonardi || Rvbeni SS. Theolo-||giae
Licentiati Abbatis || Ordinis D. Benedicti Mo-||nasterij
Sanctorum Apostolorum Petri & || Pauli Abdinckouensis,
in ciuitate || ...**

Ruben, Leonhard

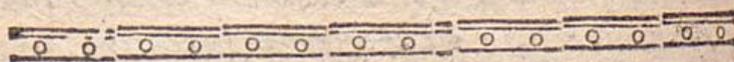
Padibornae, 600 [i.e. 1600]

VD16 R 3400

Cap. XV. Falsos prophetas esse homicidas.

[urn:nbn:de:bvb:12-bsb10194563-1](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bvb:12-bsb10194563-1)

Nunquam inueterascat hæc manus. Quod & ita iuxta votū benedictionis eius euenit. Nam cum interfecto illo in pugna, manus in brachio à cætero esset corpore resecta, contigit ut hæc manus incorrupta perduret. Deniq; in urbe regia, quæ à Regina quondam vocabulo Bebbæ cognominatur, loculo inclusa argenteo, in Ecclesia S. Petri seruatur, ac digno à cunctis honore veneratur. Atque hæc de falsorum prophetarum gula & crapula, & verorum prophetarum abstinentia dicta sufficiant, Nunc sequentia vitia examinemus.

CAPVT XV.

FALSOS PROPHETAS
esse homicidas.

Veri pro **V**T verorum prophetarum semper
phetæ co- fuit omni studio conatuq; eò tende-
nati ho- re, vt mortem hominibus à Deo intenta-
mines ab tam exhortationibus & vaticinijs ad popu-
nteritu lum arctioris vitæ propriæ exemplo & o-
vindica- rationis ad Deum Opt. Max. quasi assi-
re, secus duo exercitio auerteret: sic falsorum pro-
falsi pro- phetarum semper quasi proprium fuit, ple-
pheta. bem à se ad perfidiam pertractam ad mac-
cellum quasi carnificinæ mactandam co-
gere

gere & deducere. Neque dissimili studio erga mortuos ad vitam reuocandos, & viuos morti destinandos fuisse, probandum iam erit. Quis verò est, quod primum & potissimum sit in hoc negotio, qui non videat, nunquam homicidia sub falso vaticinio falsorum nostrorum prophetarum, magis quàm iam viguisse: & tempora Osee veri prophetæ longè superasse? qui capite 4. statim sub initium, sic iniuriam suorum temporum commemorat. *Audite, verbum Domini filij Israel, quia iudicium Domino, cum habitatoribus terra; non est enim veritas, non est misericordia, & non est scientia Dei in terra, Maledictum & mendacium, & homicidium, & furtum, & adulterium inundauerunt, & sanguis sanguinem tetigit.* Quid hic est apud Oseam, quod à nostris temporibus discrepat, & maximè in homicidijs perpetrandis, quæ D. Paulus Galat. 5. 21. inter opera carnis, quæ ab aditu regni cælestis arcent, planè recenset, sicut D. Ioannes Apo. 22. 15. Quo quidem in genere primò ij recensentur, qui vel manu, vel consilio, vel consensu sanguinem humanum præter consuetam sacri Romani Imperij & Christianorum Regum & Principum iura fundunt. Non enim tantùm,

Homicidia nostræ temporis varia.

1. Genus homicidarum qui manu,

vt in-

vt inquit D. Paulus, qui faciunt homicidia & similia, digni sunt morte: sed & qui cōsentiunt facientibus ea, Rom. 1. 32. Manibus proprijs nostri seculi Anabaptistas talia attentasse Sangallis & Monasterij, superius capite 5. ostendimus. Quibus addi potest præclarum facinus aliud, quod sequenti decimo septimo docebimus, vbi illorum libidinem & luxuriam describemus. De excitato per Lutherum Rusticorum tumultu, cuius belli duces Sebastianus Munsterus & Phiferus fuerunt: & summa clade centum millium rusticorum in eodem conflictu, diximus ibidem: sicut & quomodo hortatus sit Christianos Principes, vt manus suas lauent in Pontificum Romanorum, quos propter auctoritatem maximos, propter functionem sanctissimos semper nominauimus: & Cardinalium sanguine. Quàm verò sanguinolentus in simili genere fuerit etiam in principes & Magistratus ciuiles Thomas Monetarius in epistola ad suos sectatores missa, quo melius posteritati constet, libet ex ipsius Lutheri scriptis adiungere verba ipsa, quæ Lutherus tomo tertio Germanico folio 132. ita ponit. *Nolite pusillanimes esse, nolite peruersis istis phantastis & sceleratis nebulos.*

*Thomas
Monetarius
cruentus
animus,
cui
patrocini
Lutherus.*

nebulonibus (principes & Magistratus intel-
ligit) diutius adulari : Incipite & pugnat
prælium Domini, iam dudum tempus est : ad-
hortamini fratres vestros omnes ad hoc, ut diu-
num testimoniũ non irrideant, alioquin omnes
peribunt. Tota Germania, Gallia & Italia cõ-
mota est, Magister vult ludum ludere, per-
eundum est sceleratis nebulonibus, &c.

Verũ agite nunc, agite, agite, tempus
est. Nebulones isti valde vecordes sunt ut can-
nes, incitant fratres ut ad pacem veniant, &
commodum testimonium reddant : agite, agi-
te, agite ne moueamini misericordia, Etiam-
si Esau vobis bona verba proponat Genes. 33.
Rogabunt vos tam amicè, deprecabun-
tur, flebunt ut pueri. Nolite misericordia
moueri, ut Deus per Moysen mandauit
Deut. 17. & nobis quoque idem manifestauit,
&c. Agite, agite, agite dum ignis calet, cu-
rate ne ignis vester a sanguine frigescat, fa-
bricamini pinet panet super incude Nim- O crues-
brod : deicite illis turrim. Non est possibile ut tam be-
liberi sitis a timore hominum, quamdiu vi- stiam.
nunt isti non potest vobis aliquid dici de Deo,
dñi illi vobis dominantur. Hæc ille pro singu-
lari sui Euangelij humanitate & clementia.

Capit. me verò non minima admira-
tio, quomodo hic per incudem intelligat
Nimbrod

*Tubal-
cain fa-
ber.*

*Incus fal-
sorū pro-
phetarū
que.*

Nimbrod, quem sacræ literæ nullibi asse-
runt fabrum ferrarium fuisse, sed expresse
venatorem coram Domino robustissimū,
vt est Gen. 10. 89. Nec minus miror, eum
non potius mentionem fecisse Tubalcain
filijs Sellæ, qui Genes. 4. 22. fuit malleator
& faber in cuncta opera æris, & ferri: sed
eo in loco nulla incudis fit mentio. Ve-
rendum enim ne is, qui talem incudem so-
licitat, ad Leuiathan officinam aliquando
rapiatur, & eiusdem incudi egregiè concu-
tiendus subiiciatur: cuius cor Iob. 41. 15. in-
durabitur quasi lapis, & stringetur quasi mal-
leatoris incus. Neq; huius officinæ, flamma
ignis, vnquam deesse poterit, cum de eo-
dem versu 8. dicatur. Sternutatio eius splen-
dor ignis, & oculi eius vt palpebræ diluculi. De
ore eius lampades procedunt sicut tede ignis
accense. De naribus eius procedit fumus sicut
olla succense atq; feruentis, Halitus eius pru-
nas ardere facit, & flamma de ore eius egredi-
tur. Hic certissimus erit artifex, in cuius
incude egregiè resonabit falsorum pro-
phetarum pincede pancf.

2. Genus Secundum locum inter homicidas te-
homicida nēt, qui intestino & vatiniano quodam o-
rum qui dio feruntur in proximum suum, id quod
intestino clarè satis D. Ioannes testatur, cum in pri-
ma

ma epistola cap. 3. 14. Nos scimus quoniam odio feru
translati sumus de morte ad vitam, quoniam tur in p-
diligimus fratres. Qui non diligit: manet in ximum.
morte. Omnis qui odit fratrem suum: homi-
cida est, & scitis, quoniam omnis homicida
non habet vitam aeternam in semetipso ma-
nentem. Quod verò grauius odium ex-
cogitari potest, quàm id quod superiori
capite quinto Luthero inesse probauimus?
Quo certè in crimine parum cedit impro-
bitati Iudeorum, qui Barrabam virum ho-
mucidam petierunt sibi dari Actor. 3. 4. &
7. 52. auctorem verò vitæ Christum Do-
minum in infamem crucem egerunt. Erat
enim Barrabas homicida & latro, & pro-
pter seditionem concitatam abductus ad
carceres Luc. 23. 19. 25.

Tertium locum inter eosdem tenent, *3. Genes*
quia Sa-
qui quocunq; tandem nomine Diaboli de *tana desir*
siderijs satisfaciunt, & sic se filios Satanæ *derijs quo*
constituunt ac profus filij sunt homicidæ. *cunq; mo*
Si enim Elisæus propheta 4. Reg. c. 6. 32. *do satis*
Ioram Regem Israel rectè vocauit filium *faciens.*
homicidæ dicens. *Nunquid scitis quòd mise-*
rit filius homicida hic, vt pracidatur caput
meum? Meritò nos homines hos & homi-
cidas, & filios homicidæ nominabimus.
Hinc CHRISTVS Ioan. 8. 44. Vos, inquit,

Q

ex pe-

ex patre Diabolo estis, & desideria patris vestri vultis facere: ille homicida erat ab initio, & in veritate non stetit, quia non est veritas in eo. Qui ergo sequuntur opera Diaboli, homicidæ sunt. Falsi prophetæ ea sequuntur, quia decipiunt vt Diabolus, vt superius capite 5. ostendimus: sunt ergo homicidæ.

4. Genus eorū qui subtrahunt aliquid parentibus suis.

Quartò tales sunt qui sine vlla conscientia alicuius peccati, subtrahunt aliquid parentibus suis. De quibus Sapiens Prouerb. 28. 24. *Qui subtrahit aliquid à patre suo, & dicit hoc non esse peccatum: parricida est.*

5. Genus eorū qui viuos morti destinant.

Nostros verò falsos prophetas plurima DEO Optimo Maximo communionum nostrorum patri & Ecclesiæ Catholicæ Matri, furto etiam & rapina subtraxisse, satis superq; superiori cap. 5. & 12. ostendimus. Conuincitur ergo inde, eos esse homicidij participes. Est & quintum & nouum, & hæc genus inauditum homicidarum genus, eorum scilicet, qui viuos simulata sanctitatis & miraculorum specie morti destinant. Erat olim prophetarum verorum tanta erga proximum pietas & in Deum fides, vt eorum meritis mulieres, vt D. Paulus Heb. 11. 35. loquitur, accē-

acceperint de resurrectione mortuos suos *Veris pro-*
 Sic Helias 3. Regum 17. 19. excitat à mor- *pheta*
 tuis filium viduę in Sarephta Sidoniorum, *mortuos*
 licet iusto Dei iudicio prophetas Baal 3. *excitant.*
 Reg. 18. 40. internecioni dederit, & eius
 impetratione ignis cęlitus demissus duos
 principes quinquagenarios cum 100. mili-
 tibus 4. Reg. 1. 10. absumpserit. In simili
 tamen petitione, voto D. Ioannis & Iaco-
 bi Apostoli Saluator noster in nouo testa-
 mento minimè annuit, Lucę 9. 54. Sic
 Elisęus cū in viuis esset, ad vitam reuo-
 cavit 4. Regum 4. 35, filium Sunamitidis:
 Vita verò functus, ad solorum ossium ip-
 sius contactum reuixit mortuus, & stetit
 supra pedes suos, 4. Reg. 3. 21. Ecclesiasti-
 ci cap. 48. vers. 13.

His non dissimiles fuerunt in no-
 uo testamento D. Petrus & Paulus: quo-
 rū illi in ciuitate Lydda excitauit Dorcā,
 Actor. cap. 9. 40. hic Eutychem Troade,
 Actor. cap. 20. vers. 9. & quam plures alij,
 vt D. Stephanus, D. Martinus & D. Be-
 nedictus, cæteri; insignis sanctitatis viri.
 Noui verò pseudoprophetę, qua virtu-
 te valeant viuos morti dedere, id primò
 satis constat, & ex facto Iohannis Calui-
 ni facilè elicies.

Q.

Quæ-

*Caluini
in mortis
is excitā
dis falla-
ssa.*

Quendam Brulæum Ostunensem eò deduxit, vt se mortuum simularet, qui tandem cum ex composito à Caluino suscitandus esset, diuina ultione percussus, verè mortuus apparuit. Rei historiam sic ab Hieronymo Bolseco in vita Ioannis Caluini capite 13. & à Reuerendo sanctissimæ memoriæ Laurentio Surio Carthusiano mihi olim à pueris notissimo in cõmentarijs suis Rerum in orbe à tempore Caroli V. gestarum sic narratur.

Brulæus Ostuno Genenam vigentis illic religionis studiosus demigrarat, & cum inops esset atq; pauper, vterq; ipse & uxor Caluini gratiam aucupabantur, vt ei commendati, pecunia pauperum, cuius ipse loculos gestabat, eleemosynarumq; fierent participes, Eis vitæ subsidia Caluinus benignè pollicetur, alijsq; in rebus se adiuturum promittit, si ipsi contrâ suam operam sibi non negarent ad rem quandam, quam per eos fieri vellet: sed opus esse fide, & magna taciturnitate. Vicissim autem illi ad hoc, quod iubere vellet, promptos se offerunt: & quemadmodum à Caluino edoctus instruetusq; fuerat Brulæus, morbum simulat & se in lectum abicit. Ministri pro concione populo commendant, vt precibus iuuarent & eleemosynis paupertati succurrerent. Non diu post

post personam mortui induit, & quidem mortuum se simulat. Hinc Calvinus clam admonitus, quasi tamen omnium rerum ignarus, deambulatum prodit: sed comitatus pro more suo magna caterua amicorum, qui ipsi singulariter coniuncti & summè intimi essent, sine quibus vix pedem domo efferbat. Postquam autem eò ventum esset, ubi clamores & eiulatus uxoris, qua misellam & desolatam aliquam mulierè egregiè exprimebat, exaudiret: quidnam hoc esset sciscitatus, domum ingreditur ubi ingenua ipse, & reliqua caterua puoluitur precibusq; alta voce profusis Deum obtestatur, potentiam suam ut declarare, & mortuo huic vitam restituere, gloriamq; suam sic uniuerso populo declarare vellet, simulq; manifestum facere se Calvinum peculiarem sibi que gratum seruum esse: & à se ad Euangelij sui ministerium atq; Ecclesie reformationem singulariter & verè vocatum. Post quas preces ad mortuum appropinquat, & miseri hominis manu apprehensa in Dei & filij eius Domini nostri Iesu Christi nomine imperat, ut se erigeret, Dei que sic gratiam manifestam faceret. Repetit iterum, sepiusq; eiusdem sermonis voce etiam altius eleuata. Quid fit? neq; audit, neq; loquitur, neq; se commouet mortuus: iusto enim Dei iudicio, qui fucos mendaciaq; de-

Bruleus
simulatè
à morte
reuocan-
dus à Cal-
uino verè
mortuus
inueni-
tur.

^{detestatur}
 simulabat, verè esse mortuus repertus est, &
 uxor quicquid ageret, quomocunq; eum
 impelleret, neq; uocem extorquere, neq; ut se
 commoueret efficere potuit: sed totus frigebat,
 rigebat totus. Quo animaduerso plorare, uul-
 latus serio edere ex animo cœpit uxor, & in
 Caluinum inuecta, impostorem eum, sicarium,
 latronem, qui maritum interemisset, appellans,
 ex ordine rem quomodo exat gesta, clara alta-
 q; uoce exposuit. Quæ cum neq; admonitioni-
 bus ullis permoueri, neque minis satis terreri
 posset, ut taceret, Caluinus apud maritum
 mortuum ea relicta, illinc se subduxit, in vul-
 gus spargens, mœrore ex mariti obitu deliram,
 ideog; excusandam, & hoc illi indulgendum
 esse. Certum hoc est, conuentum cum ea dein-
 de, urbe ut excederet, & est ipsa Ostunum re-
 uersa, nupsitq; postea ministro, quem Cou-
 dreus uocabant. Similia Alanus Copus &
 R. pater Franciscus Turrianus lib. i. Dog-
 matum charact. uerbi Dei asserunt conti-
 gisse anno 1558. in Polonia in pago Wiet-
 hage non longe à Cracouia à quodam eius-
 dē farinae cōcionatore, qui quendam Mat-
 thæū nomine pretio induxit, ut se mortuū
 quidā si- simularet, quē uolens ad uitā reuocare re-
 mulās se uera mortuū in feretro in uelata facie in-
 mortuum, uenit. Verior certè est huius rei gesta hi-
 storia.

storia, quã ea quæ antè paucos annos ab ad- *excitant-*
 uersarijs ementita fuit cum ex Rheni pro- *us mor-*
 uincia laudatissimæ Societatis Iesu Patres, *tuus inue-*
 aliqui zelo religionis in Septentrionalibus *nitur.*
 Liuoniæ partibus propagandæ studio à
 Reuerendo admodum & ex illustri Du- *Missio*
 cum Aquauiuæ familia Claudio eiusdem *patrũ So-*
 societatis vigilantissimo Generali & præ- *cietatis*
 sidente in Liuoniam missi sunt: Serenissimo *in Livo-*
 & piæ memoriæ Stephano Poloniæ Rege *niam, &*
 id precibus tum apud summũ Romanum *quãde is*
 Pontificẽ, tum apud dictum R. P. Genera- *ementiti*
 lem Claudium Aquauiuam contendente. *sunt hanc*
 Res hæc adeo perstrinxit aduersarios, ut e- *tici.*
 mentito scripto quodã faterentur hos Cra-
 couiæ ad Nilum (nullus autem ibi vnquam
 Nilus fluuius visus est) in rotam ob crimina
 actos fuisse. Veritatis indagandæ gratia Il-
 lustrissimus Elector Moguntinus, ut om-
 nem huius rei cogitationem Electori Sa-
 xonico adimeret, mittit ad Regem Po- *Regis Ste-*
 loniæ, explorat rei gestæ vanitatem. Rex *phani fi-*
 vt fuit Societatis propagandæ amantis- *des in So-*
 simus, publico totius regni testimonio co- *cietate lo-*
 arguit ementitam à perfidis in Patres opti- *su & ca-*
 mos contumeliã: sed & ego hos, dum de *lumnia*
 hoc negotio à Serenissimo Rege per Ele- *vindicã-*
 ctoris Moguntini legatos inquireretur, *da.*

Q +

vidi

*Mendaces rota
digni.*

*Lutherus
conatur
mortuū
suscitare.*

*Polychro-
nus hære-
siarcha
idem co-
natur.*

vidi omnes istos in Liuonia superesse, nec in rotam actos, sed vt strenuos Dei, & Ecclesie Christi & Romanę ministros in barbaris illis nationibus, magna rerum aduersarum tolerantia rem religionis agere, & confirmare, contestante Deo eorum innocentiam portentis & miraculis. Digni certè mendaces isti aduersarij, quorum rota natiuitatis Iacobi 3. 6. inflammata est lingua mendaci, vt eos Deus cum impijs ponat psal. 82. 14. *sicut rotam & sicut stipulam ante faciem venti.* Cæterum ad rem redeamus. Quo nam miraculo Lutherus sese suis aut prophetam, aut Eliam probauerit nondum liquet, nisi quod Vvilhelmum Nefenum in Albi submersum vanis immurmurationibus spe miraculi in vitam reuocare frustra tentauit. De Polychronio hæretico Monothelita simile quiddam refert Alanus Copus Dialog. 6. cap. 29. ex Act. 15. Sexti Concilij Oecumenici. *Veterator, inquit, suo respondens nomini Polychronus, ausus est ad confirmationem sectæ suæ vltro apud sextam Oecumenicam Synodum in Trullo polliceri se mortuum vita rediturum. Non ita multo post, allato cadauere virtutis suæ specimen editurus, cum diu frustra mortuum ad vitam reuocare tentasset,*

ab

ab omni concione ut vanissimus nebulo, explosus est, nec tamen errorem deponere voluit.

Refert & Paulus Diaconus (libro ultimo rerum Roman.) mirabiles Iconomachorum fraudes, quibus ille hæresin suam, & impietatem Constantini Copronymi stabilire conati sunt. Ait enim quosdam ex illis clam in Imperiale sepulchrum, se propriuisse, & quasi à mortuo, ea vox prolata fuisset, magnis laudibus Constantinum Copronymum extulisse: ut eo commento hæresin illam, quæ in imagines grassabatur populo plausibilem redderent. In horum viuorum interemptione obseruet Christianus lector, verissimè dixisse Tertullianum de præscriptionibus hæreticorum hæc esse potissima miracula quæ ab hæreticis patrantur, *Agnosco, inquit, maximam virtutem hæreticorum, qua Apostolos in aduersum emulantur, illi enim de mortuis viuos suscitabant isti de viuis mortuos faciunt.*

Adde si vis è Tertulliano, Apostolos cæcos illuminasse: hos, videntes oculis luminibusq; priuasse, id verum esse comperies, si legeris Gregorium Turonensem libr. 2. historiæ Francorum cap. 30. Docet siquidem eo in loco de Cirola Arianorum Episcopo, quàm ægrè tulerit Catholicos Episcos.

Iconomachorum in eodem genere fraus.

Qualia miracula faciunt hæretici.

Videntes excæcant ut Cirola Arianus fecit.

Q 5

pisco-

piscopos virtutibus & miraculis claruisse,
 ac proinde ex composito voluisse emen-
 titum cæcum illuminare, quem pro mi-
 raculo excæcavit. Historia memoratu
 dignissima. Verba eius sunt hæc. *Tem-*
poribus Arianorum sub Himerico Chri-
stianorum Catholicorum persecutore Cirola
quidam Arianorum Episcopus, hereticorum
tunc maximus habebatur assertor, cumq; ad
persequendum Christianos Rex per diversa
transmitteret, S. Eugenium Episcopum vi-
rum inenarrabili sanctitate, qui tunc fereba-
tur magna prudentia esse, in suburbano ciuita-
eis sua reperit persecutor. Quem ita violen-
ter rapuit, ut nec ad hortandum gregem Chri-
sti illum abire permitteret. Ductus itaq; S.
Eugenius ad regem, cum illo Arianorum E-
piscopo pro fide Catholica decertauit: cumq;
eum de sanctæ Trinitatis mysterio potentissi-
mè deuicisset, & insuper multas per eum vir-
tutes Christus ostenderet; in maiorem insani-
am idem Episcopus inuidia inflammante suc-
cenditur. Erant autem tunc temporis cum
S. Eugenio viri prudentissimi atq; sanctissimi,
Vindemialis & Lōginus Episcopi pares gradu,
& virtute non impares. Nam S. Vindemia-
lis eo tempore ferebatur mortuum suscitasse:
Longinus autem multis infirmis salutem tri-
 buit:

D. Euge-
nij laus.

S. Vinde-
mialis &
S. Longi-
nus mira-
culapa-
erant.

buit: Eugenius quoq; non solum visibilia
oculorum cacitatem, sed etiam mentium de-
pellebat. Quod cernens ille nequam Arianor-
um Episcopus, vocatum ad se quendam ho-
minem, ab illo, quo ipse vivebat errore dece-
ptum, ait. Non parior quod hi Episcopi
multa in populo signa depromant, illosq; cuncta
me neglecto sequantur. Acquiesce nunc his,
qua precipio, & acceptis quinquaginta aureis,
sede in platea, per quam nobis est transitus, &
manum super clausos oculos ponens, me pra-
tereunte cum reliquis exclama cum magna
virtute, dicens, Te beatissime Cirola, nostra re-
ligionis antistes, deprecor, ut respiciens manife-
stes gloriam, ac virtutem tuam, ut oculos
meos aperiens, merear lucem videre, quam
perdidi. Qui iussa complens, residensq; in
platea, transeunte heretico cum sanctis Dei,
iste qui Deum irridere cogitabat, exclamat
in magna virtute, dicens, Audi me beatissi-
me Cirola, audi me sancte sacerdos Dei, respice
cacitatem meam: experiar medicamenta, qua
sepe caci reliqui a te meruerunt, qua leprosi
expertisunt, qua etiam ipsi mortui prae-
senserunt. Adiuro te per ipsam virtutem, quam
habes; ut mihi desideratam restituas lucem.
quia graui sum cacitate percussus. Verita-
tem enim nesciens verum dicebat, quia exca-

cane-

cauerat eum cupiditas, & virtutem Dei omnipotentis irridere per pecuniam aestimabat. Tunc hereticorum Episcopus paululum se diuertit, quasi in virtute triumphaturus, elatus vanitate atq; superbia, posuit manum suam super oculos eius, dicens: Secundum fidem nostram, qua rectè Deum credimus, aperiantur oculi tui. Et mox ut hoc nefas erupit, risus mutatur in plandum, & dolus Episcopi patefactus in publico. Nam tantus dolor oculos miseri illius inuasit, ut eos digitis vix comprimeret ne creparent. Deniq; clamare coepit miser ac dicere: *Vae mihi misero, quia seductus sum ab inimico legis diuinae, Vae mihi, quia Deum per pecuniam irridere volui, & quinquaginta aureos accepi, ut hoc facinus perpetrarem.* Ad Episcopum autem aiebat. *Ecce aurum tuum, redde lumen meum, quod dolo tuo perdidisti: vosq; rogo gloriosissimi Christiani ne despiciatis miserum; sed velociter succurrite pereunti.* Verè enim cognoui, quia Deus non irridetur. Tunc sancti Dei misericordia moti: Si, inquiunt, credis, omnia possible sunt credenti. At ille clamabat voce magna: *Qui non crediderit Christum filium Dei & spiritum sanctum equalem habere substantiam atq; Deitatem cum Deo Patre, hodie qua ego perfero, patiatur.* Et adiecit.

Credo

Credo Deum Patrem omnipotentem, credo in
 filium Dei Christum Iesum aequalem patri,
 credo Spiritum sanctum Patri & filio consub-
 stantialem atq; coaeternum. Hec illi audientes
 & se inuicem honore mutuo praeuenientes, ori-
 tur inter eos sancta contentio, quis oculis eius
 signum beatae crucis imponeret. Vindemialis
 vero ac Longinus Engenium, ille autem è con-
 tra, eos exorat, ut manus imponerent ceco.
 Quod cum fecissent, & manus suas super ca-
 put eius tenerent, sanctus Engenius crucem
 super oculos cecifaciens, ait: In nomine Pa-
 tris, & filij, & Spiritus sancti veri Dei, quem
 trinum in una aequalitate atq; omnipotentia
 confitemur, aperiantur oculi tui. Et statim ab-
 lato dolore ad pristinam redijt sanitatē. Ma-
 nifestissime autem patuit per huius cacitatem,
 qualiter hareticorum Episcopus oculos cor-
 dium misero assertionis suae velabat amictu,
 ne veram lucem illi liceret fidei oculis contem-
 plari. O miserum, qui non ingressus per ianu-
 am, id est, per Christum, qui est ianua vera,
 lupus magis gregi quam custos effectus est, &
 pacem fidei, quam credentium cordibus de-
 bucrat accendere, prauitate cordis sui conaba-
 tur extinguere. Sancti vero Dei alia signa in
 populo multa fecerunt, & erat vox una populi
 dicentis, verus Deus Pater, verus Deus Filius,
 verus

D. Euge-
 nius illu-
 minat
 eum quē
 Cirola ex-
 cecauerat.

EX
 Bibl. Paulina
 Monast

Spiritus sanctus una fide colendus, uno timore metuendus, eodemque honore venerandus.

Hunericus
regis ty
rannis.

Nam qua Cirola asserit, falsa esse cunctis est manifestum. Videns autem Hunericus rex assertiones suas per sanctorum fidem gloriosam taliter denudari, nec erigi sectam erroris, sed potius destrui, fraudemque Pontificis sui in hoc scelere fuisse detectam: sanctos Dei post multa tormenta, post equuleos, post flammam, post ungulas iussit interfici. B. autem Eugenium decollari iussit sub ea specie, ut si in ea hora, qua ansis super cervicem incumbibat, non reverteretur ad hereticorum sectam, non occideretur, ne eum pro Martyre colerent Christiani, sed exilio damnaretur: quod ita factum esse

S. Euge-
nius exi-
lio dam-
natur.

manifestum est. Nam cum imminente morte interrogatus fuisset, si mori pro fide Catholica destinaret, respondit: Hac enim est sempiterna vita pro iustitia mori. Tunc suspensus gladio, apud Albigensem Galliarum urbem exilio deputatus est: ubi & finem vite presentis fecit. Ad cuius nunc sepulchrum multe virtutes creberrime ostenduntur. Sanctum vero Vindemiale gladio percussus praecepit, quod impletum est in hoc certamine. Octavianus vero Archidiaconus, & multa millia virorum ac mulierum, hanc fidem adferentem interempta atque deleta. Sed pro amore

gloria

gloria, nihil erant hæc supplicia Confessoribus sanctis, qui in paucis vexati, in multis bene se nouerant disponendos, iuxta illud Apostoli. Quia non sunt condigna passiones huius temporis ad futuram gloriam quæ reuelatur in sanctis. Multi tunc errantes à fide, accipientes diuitias, inseruerunt se doloribus multis. Infelix autem quidam Episcopus nomine Reuocatus, eo tempore est reuocatus à fide Catholica. Tunc & sol teter apparuit, ita ut vix ab eo pars vel tertia eluceret, credo namq; id probantis sceleribus, & effusione sanguinis innocentis factum est. Hunericus verò post tantum facinus arreptus à Demone, qui diu de sanctorum sanguine pastus fuerat, proprijs se moribus laniabat: in quo etiam cruciatu vitam indignam iusta morte finiuit. Hæc ille. De similibus imposturis vide eundem Gregorium Turonensem de gloria Confessorum cap. 11. & 13.

Reuocatus Episcopus defecit à fide.

Hunericus arreptus à Demone se ipsum interimis

Est & sextum genus homicidarum, 6. genus quibus sunt maximè similes Anabaptistæ homicidæ nostri, hi spiritu nescio quo ducti, tam obfirmato in hæresi sua sunt animo, ut pleurumq; hilariter sese quasi morti obijciant: non secus ac Iudæi illi, quos pseudomoy- ses iste, de quo dixi superius capite nono, ad præcipitia deduxit. Quæ certè res infir-

ferunt.

mis summo sæpe est offendiculo, & maximæ tétationis ansam præbet ignorantibus. Hæc certè non est sobriæ mentis constantia, sed insanæ mentis persuasio. Quæ quidem in re, qua ratione vitam moresq; Donatistarum & Circumcellionum ingenium exprimât, & Satanæ instinctui satisfaciant, fatis superq; D. Augustinus epistola ad Bonifacium virum militarem, quæ est numero 50. sic scribit. *Sicut enim charitas laborat Ecclesia sic eos ab illa perditione liberare, ut eorum nemo moriatur: sic eorum laborat furor, aut nos occidere, ut suæ crudelitatis pascant libidinem; aut etiam se ipsos, ne perdidisse videantur occidendorum hominum potestatem. Qui autem nesciunt consuetudinem illorum, putant eos modo seipsos occidere, quando ab eorum insanissima dominatione per occasionem legum istarum, quæ pro unitate sunt constitutæ tanti populi liberantur. Qui autem sciunt & ante ipsas leges quid facere soleant, non eorum mirantur mortes sed recordantur mores, maximè quando adhuc cultus fuerat idolorum, ad paganorum celeberrimas solennitates, ingentia barbarum agmina veniebant, non ut idola frangerent, sed ut interficerentur à cultoribus idolorum. Nam illud si accepta legitima potestate facere vellent, si*

*Donati-
starum &
Circum-
cellionum
ingenium,
& stultum
moriendi
desiderium*

quid

quid eis accidisset, possent habere qualemcumq;
 umbram nominis Martyrum, sed ad hoc so-
 lum veniebant ut integris idolis ipsi perime-
 rentur. Nam singuli quiq; valentissimi iuue-
 nes cultores idolorum, quis quot occideret, ip-
 sis idolis vouere consueuerant. Quidam etiam
 se trucidandos armatis viatoribus ingerebant,
 percussuros eos se; nisi ab eis perimerentur,
 terribiliter comminantes. Nonnunquam &
 à iudicibus transeuntibus extorquebant vio-
 lenter, ut à carnificibus, vel ab officio feriren-
 tur. Vnde quidam illos sic illuſisse perhibetur,
 ut eos tanquam percutiendos ligari & dimit-
 ti iuberet, atq; ita eorum impetum incruentus
 & illaſus euaderet. Iam verò, per abrupta
 precipitia, per aquas, & flammās occide-
 re seipsos, quotidianus illis ludus fuit. Hæc
 enim eos tria mortis genera diabolus docuit:
 ut mori volentes, quando non inueniebant
 quem terrerent, ut eius gladio ferirentur: per
 saxa se mitterent: aut ignibus gurgitibusque
 donarent. Quis autem illos hæc docuisse cre-
 dendus est possidens cor eorum: nisi ille qui
 Saluatori nostro ut se de pinna templi præci-
 pitaret, Luca 4. tanquam de lege suggestit?
 Cuius suggestionem à se utiq; prohiberent, si
 Magistrum Christum in corde portarent. Sed
 quia in se Diabolo potius dederunt locum: aut

Quis eos
 docuerit
 se ipsos oc-
 cidere?

R

sic pe-

sic pereunt quemadmodum *Marc. 5.* grex ille porcorum, quem de monte in mare turba Damonum deiecit: aut illis mortibus erepti, & pio matris Catholice gremio collecti: ita liberantur, quemadmodum est à Domino liberatus, quē pater eius à Demonio sanandū obtulit *Matth. 17.* dicens, quod aliquando cadere in aquam, aliquando in ignem solet. Hæc D. Augustin^o. Eodē spiritu agitari nō dubito Anabaptistas, maximè eos, qui in Moravia maximo numero, & quasi in cœnobiis quibusdam versantur, quorum consuetudo fert (vt ab ijs qui ad nostram religionem reuocati sunt, accepi, cū istic locorum olim agerem) infirmos, cū nec dum animam egerunt, antequam eam agunt facco infuere & circa sepes terræ condere: sed tam funestis funeribus Ecclesia nostra iusta nulla persoluit, neque exequias occinit. Et hæc de his homicidis, & bene videntium excæcatoribus dicta sufficiant.

* *

CAPVT